

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XXVIII

Paříž

Číslo 5

říjen - listopad 1997

Tomáš Halík

JAK DÁL ?

Po polistopadové euforii, v době první papežské návštěvy, nastal v české společnosti patrný zlom. Určité politické síly ve vedení Lidové strany se snažily o instrumentalizaci prokatolické atmosféry, čehož se liberální síly okolo OF lekly, zahájily jakýsi protiútok a tak pomalu zavládla nálada, v níž znovu přicházely ke slovu staré protiklerikální a protikatolické efekty a veřejnosti se podařilo vnutit představu, že církev se stará hlavně o navrácení svého majetku. (...) Avšak i zdecimování církve se ukázalo být daleko hlubší, než jsme se domnívali. Já sám jsem měl na prahu svobodné společnosti o církvi iluze, protože jsem soudil stav kléru podle lidí, se kterými jsem se stýkal a kteří mě vychovali (Zvěřina, Mádr, Mandler aj.), tedy podle velmi výjimečné části českého katolicismu. Nyní nastává vnitřní polarizace mezi provincialismem a katolicismem otevřeným. Lidé, kteří utrpěli kulturní šok při setkání s jiným typem katolicismu na Západě, se uchýlili zpátky do svého opevnění. Kde tedy má být místo současného katolicismu ve vznikajícím napětí mezi liberální společností (jež má své potíže a krize) a silami, přicházející s novou razancí, již se někdy říká zavádějícím slovem fundamentalismus? Jde o to, jestli církev vystoupí spíše na straně přínosů novověku - rozumu, vědy, racionality, demokracie, plurality, vlastně celého osvícenského dědictví, zda řekne, ano, my můžeme tuto kulturu nějak doplnit, kultivovat - nebo zda se od ní odvrátí a raději usedne na nový razantní náboženský proud. Sám na to zatím nedokážu odpovědět, i když moje sympatie se ubírají spíše k odhodlání podpořit a kultivovat moderní společnost, než se k ní obrátit zády. (Kráceno)

NOVÁ PŘÍTOMNOST 4/97

VÝZVA.

POČÁTKEM PŘÍŠTÍHO, JIŽ 29. ROČNÍKU OBĚŽNÍKU, UKONČÍ SVOJI SPOLUPRÁCI A ČINNOST MALÁ SKUPINKA DOBROVOLNÍKŮ VYDÁVAJÍCÍ OBĚŽNÍK, TZV. "REDAKCE OBĚŽNÍKU" - POKUD VÁM NA OBĚŽNÍKU ZÁLEŽÍ A DOMNÍVÁTE SE, ŽE BY NEMĚL ZANIKNOUT, VYZÝVÁME VŠECHNY, KDO CHTĚJÍ A MOHOU, ABY VYTVOŘILI NOVÝ REDAKČNÍ KOLEKTIV A POKRAČOVALI V JEHO VYDÁVÁNÍ. ZÁJEMCI O TUTO DOBROVOLNOU PRÁCI MAJÍ MOŽNOST SE PŘIHLÁSIT NA TEL. ČÍSLE 01 46 70 44 19.

Zajímavosti z domova i ze světa

■ V září tr. představila automobilka Škoda-Volkswagen na autosalonu ve Frankfurtu / M. novou verzi vozů OCTAVIA COMBI.

■ Dohoda uzavřená mezi Maďarskem a Vatikánem letos v červnu v Římě, je první smlouvou tohoto druhu mezi Svatým stolicem a postkomunistickou zemí. Církev si bude platit bohoslužebné výdaje, do nichž se mohou zahrnout i platy kněží a stát bude přispívat na společensky prospěšnou činnost, jako je školství, zdravotnictví, charita nebo pedagogika volného času. *"Tato dohoda je signálem NATO a EU o vhodnosti Maďarska ke vstupu do euroatlantických struktur,"* soudí český velvyslanec v Budapešti, Richard Pražák. Naproti tomu ekonomické zabezpečení církvi v ČR dosud stále zajišťuje komunistický zákon 218 z r. 1949, podle něhož jsou všechny provozní náklady financovány ze státního rozpočtu. Letos by měla dostat katolická církev od státu na platy duchovních a na věčné potřeby 400 milionů Kč. Církvi bylo dosud vráceno z jejího majetku 175 z původně požadovaných 800 objektů, z 232 objektů, doporučených vládou letos k vydání, nebyl zatím vydán žádný.

■ Pozvání k vstupu do NATO bylo v Polsku přijato s uspokojením a úlevou, v ČR se však obavy z možného budoucího ohrožení státu dávno vytratily do ztracena a vlivnou půdu získává požadavek referenda, úvahy o neutralitě apod. Pozvánka sama ovšem ještě úspěšnou integraci nezaručuje, protože pro souhlas s přijetím nových členských států se musí vyslovit i americký Senát. A tam mnozí senátoři projevuují s ohledem na hospodářskou situaci v řadě zemí NATO obavy, že hlavní zátěž s financováním vstupu *"padne opět na bedra USA a Německa"*, což je velmi pravděpodobné.

■ Jestliže v roce 1991 pobývalo dlouhodobě na území býv. ČSFR 40 tisíc cizích státních příslušníků, v loňském roce jich bylo v ČR legálně na 200 tisíc. *"Každá země může psychologicky a sociálně absorbovat jen určitý počet cizinců. Překročení takového limitu může vést k šíření xenofobních nálad,"* řekl ministr vnitra Jan Ruml a připustil, že tohoto limitu již republika dosáhla a že vysoký počet cizinců na území státu vládu znepokojuje.

■ Schodek platební bilance ČR klesá, což předčilo očekávání i největších optimistů a již několik měsíců za sebou roste objem vývozu rychleji než dovoz. Za pozitivní lze také označit skutečnost, že se nezvýšil podíl vývozu surovin, jak mnoho expertů očekávalo, naopak vývoz surovin a polotovarů dokonce relativně prudce klesá. Teoreticky by se tedy mohli ekonomové i ekologové radovat, *"blbá nálada"* společnosti jim v tom ale brání: 75% občanů s jistotou očekává všeobecný krach, neboť i sám Miloš Zeman nazval Klausův kabinet *"vládou zlodějů, tunelářů a podvodníků"*.

■ Soudkyně Ivana Podlipná osvobodila estébáka Josefa Kafku, který v r. 1981 mučil, bil a páčil sirkami písničkáře Vlastimila Třešňáka, neboť jak vysvětlila, *"jeho skutek byl promlčen už někdy v roce 1986"*. Také soudce V. Vočko zastavil stíhání Lenárta a Jakeše protože chyběly důkazy o vině, v rozsudku si však neodpustil větu, že *"kdyby důkazy byly, stejně by byl zločin velezrady promlčen"*.

■ Nadace Františka kardinála Tomáška, jejíž sídlo je údajně na Pražském hrade a v jejichž řadách jsou známé osobnosti (M. Forman, V. Hudeček, J. Škvorecký, J. Suchý atd.) se snaží zneužít solidaritu s lidmi, kteří jsou postiženi povodněmi, k

vlastnímu prospěchu : zboží, které mnohé firmy ochotně poskytly, se snaží prodávat a výdělek si ponechává. Na zakladatele nadace, Vladimíra Elise, býv. mluvčího ČSL, podalo pražské arcibiskupství již v r. 1993 podnět k trestnímu stíhání pro trestný čin zneužívání cizích práv, neboť podle mínění církve, Nadace zneužívá jméno a osobní znak zesnulého kardinála. Kromě toho byl Elis v r. 1995 zatčen a vyšetřován v souvislosti s majetkovými podvody a od r. 1996 je stíhán na svobodě. Podle vyjádření J. Škvoreckého, o neetickém jednání nadace neměl ponětí a členem její rady se stal v dobré víře, že pomůže dobré věci.

■ *D. Havlová*, švagrová prezidenta, se ve sporu s Václavem Havlem o prodej jeho podílu pražského paláce Lucerna a jeho části barrandovských teras, obrátila na soud. (*Viz též Oběžník 2 / 97*) Ten vydal předběžné rozhodnutí, v němž prezidentovi prozatím zakázal s terasami obchodovat. Havel však těsně před tím převedl svůj díl teras na manželku Dagmar. Prezidentova právní zástupkyně JUDr. Elena Hornová vydala prohlášení, že při tomto převodu prezident zákon neporušil, "protože rozhodnutí soudu bylo doručeno až poté, kdy smlouva mezi prezidentem a jeho ženou už byla uzavřena."

■ Na letošní září připadlo 50. výročí kněžství *Otce Langa* z Londýna. Filozofii absolvoval v Benešově (za války nebylo možno jít na studia do zahraničí), pak následoval rok v koncentračním táboře v Terezíně, a po válce, po skončení studia teologie v jezuitské koleji Heythrop College, byl v září 1947 vysvěcen v Londýně birminghamským arcibiskupem.

■ U příležitosti své pařížské návštěvy dne 15. října tr. ujistil nás předseda Senátu *Petr Pithart*, že chystanou změnou zákona bude občanům ČR umožněno zúčastnit se voleb, i když se nebudou zdržovat na jejím území. K této změně jistě přispěla i podpisová akce krajanů z Austrálie, k níž jsme se na jaře připojili i my. (*Viz Oběžník č. 3 / 97*).

■ *Josef Zieleniec* rezignoval na křeslo ministra zahraničí ČR i na funkci místopředsedy ODS. Novým ministrem se stal *Jaroslav Šedivý*, býv. velvyslanec ČR v Paříži.

Zaznamenali jsme pro rozumné čtenáře: seznamujeme je s fakty a názory a ponecháváme jim volnost, aby si utvořili vlastní úsudek

● ... Od února letošního roku klesl počet občanů, kteří hodnotí současnou situaci ČR jako dobrou, o celou čtvrtinu. Odborníci hledají příčinu a nenacházejí žádný pádný důvod : nezaměstnanost a inflace se podstatnou měrou nezvýšily, sociální smír trvá. Pasivní saldo zahraničního obchodu neomezilo nabídku zboží a úpadky bank nepostihly drobné střádaly. Mnohé velké podniky jsou stále ve státním vlastnictví, což široká veřejnost přijímá spíše jako příznivou okolnost, neboť zachovává dosavadní vysokou zaměstnanost a současně poněkud nízkou produktivitu práce. Podle rozboru rozhovorů s občany je hlavní příčinou nespokojenosti tržní hospodářství. Občané, odchovaní jiným režimem, jenž přísně řídil jejich život od narození (vítání občánků do života) až do smrti (pohřeb ve smuteční síni), považují mnohé dnešní jevy za chaos.

Dušan Novák

● ... Zklamání české společnosti z politického a ekonomického vývoje ČR je plodem nadměrného sebevědomí, jež se zrodilo z listopadové euforie, přestože se dalo očekávat, že návrat do "evropské" společnosti bude provázen obrovskými potížemi a vyžádá si hodně času. Úžas mnohých se podobá úžasu těch, kdo kdysi naletěli komunistické utopii a místo v marxistickém ráji se ocitli v ruském

středověku. Chyb se stalo velmi, velmi mnoho, a bylo by asi jednodušší se ptát, co jsme za uplynulých sedm let udělali správně. Nedostává se však lidí, kteří by měli s demokratickým politickým systémem praktické zkušenosti, nedostává se politického vzdělání. V krizi se ocitl celý politický systém, strnulý a ztuhlý v jakési křeči, který přestává plnit své základní funkce - vyrovnávání konfliktů ve společnosti a odvádění společenského napětí. Na krizi se podepsalo v první řadě vládní a oděsasácké pojetí politiky jako pouhé mocenské manipulace a současně fatalistická důvěra v samospád událostí ("neviditelná ruka trhu") a dále, že vládní koalice a především ODS uzavírala nemístné kompromisy tam, kde hrozilo nebezpečí, že bude muset svést politický zápas. Kompromisy s komunistickým hospodářským managementem, s vyznavači "socialismu s lidskou tvář", s nejněžnějšími šovinisty i s anarchickou "první vinou" polistopadové politiky. Zejména tyto poslední kompromisy se vládě mstí: prezidentovi, jenž byl čelnou osobností první vlny, se zjevně výkon funkce vymyká z rukou. Nezvládl politické důsledky svého sňatku a i některé jeho další kroky (prodej vlastnického podílu v Lucerně Chemapolu) se dostávají do rozporu s kýčovitým image filozofujícího humanisty. Jeho popularita ve veřejnosti klesá, což znamená, že klesá i vážnost a věrohodnost našeho státu v očích jeho obyvatel. Kultivace politického systému vyžaduje širokou kritickou diskusi, v níž se všechny problémy popíšu plasticky, tzn. "zprava" i "zleva", neboť pravice a levice, Klaus i Zeman, jsou spojitě nádoby. Tady se otvírá prostor pro svobodný tisk, který chce víc, než propagovat tu nebo onu partaj. Střídání stráží ve Strakovce se dnes zdá být nevyhnutelné, ale výraznou změnu v pojetí politiky jako třídního boje zjevně nepřinese.

B. Doležal.

● ... Nespokojenost většiny Čechů berou čeští politikové jako daný fakt a buďto přemýšlejí (jako v ODS) jak "špatnou náladu" společnosti zlepšit, anebo jako Miloš Zeman, jak ji ještě přikrmit a využít v nejbližších volbách. Tento stále populárnější šéf opozice přirovnává naši současnou situaci k Německu 1944, probouzejícímu se z "tupého okouzlení" nacistickou hrůzovládou. Příčinou špatné nálady může být skutečnost, že vlastně nevíme, kam jdeme. Německý evangelický farář Joachim Gauck se ve svém článku pro týdeník DER SPIEGEL zamýšlí nad tím, proč je většina obyvatel býv. NDR nespokojena se společenským vývojem, když si přitom - podobně jako Češi - na osobní život příliš nestěžují. Hlavní příčinou je podle něj mentalita, kterou občané zdědili z dob Ulbrichtova a Honeckerova režimu. Nostalgie po vládě komunistů se opírá o podobné argumenty jaké je slyšet i v ČR: "mateřské školky, plná zaměstnanost, malá kriminalita". Podle Gaucka je příčinou fakt, že společenské změny předběhly schopnost většiny obyvatel přizpůsobit se novým poměrům, zákonům, nové práci. Řada lidí se tak cítí ve své vlastní zemi cizí, podléhá stresům a vinu za to dává demokracii. Není tedy divu, že postkomunistickou PDS v Německu volí i bývalí disidenti. Paradoxně je tato strana starou známou, majákem bezpečí nad rozbouřeným mořem kapitalistické společnosti. Komunismus v lidech potlačil individualitu a svéprávnost a programově vytvořil masu navzájem si podobných nevolníků. (...) Gauckovy závěry platí i pro Čechy, neboť nespokojení občané si čím dál více rozumějí s postkomunisty z Lidového domu, kteří v novém balení slibují pořádek podle starého stříhu. S černými brýlemi vypadá budoucnost tak, že se rozpadne současná koalice a v příštích volbách si zvolíme jako náhradu koalici sociálních demokratů s lidovci. A úspěchem zptý M. Zeman získá převahu s hesly o dalším zvyšování platů a o železných sociálních jistotách. Ale ani nejčernější brýle nemohou zakrýt, že všichni

Češi pod sedmdesát zažili - co se týče politických poměrů - během posledních sedmi let zatím nejlepší roky svého života a právem si mohou položit otázku : bylo někdy tak dobře?

Petr Holub.

● ... Ke konci srpna nám z ČR přišly i dobré zprávy, rozběsněný vodní živel sjednotil národ. Dobré zprávy hlásím i z Kanady : "zrádná emigrace" zapomněla na všechny ústrky, pomluvy, na dvojí ceny, na urážky od pánů ministrů, na odprání volebního práva a dala se opět, stejně jako po sametové revoluci, do díla, aby pomohla. Jenom k 16. srpnu vybrala na povodňový fond 45.000 kanadských dolarů. A akce pokračuje. V USA se vybralo k 23. srpnu 103.500 US dolarů a pokračují i tam. Přispívají hlavně jednotlivci, od penzistů po soukromé firmy. Od dvaceti dolarů až po tisíce. Někdo si snad, jak je zvykem, řekne : "oni si to mohou dovolit". Mohou, ale nemusejí. V tom to není. Tkví to v dobrém srdci, v pocitu sounáležitosti s národem doma. A milý pane Payne, neříkejte už, že máme špatnou image, kterou nutno opravit. *) My nemusíme nic opravovat, to potěšení necháme Vám. V bibli někde stojí, že když něco dáváme, nemáme o tom mluvit. Tak to má být a já sama se tím snažím řídit. Za ty stovky, ne-li tisíce exilových dárců na povodňové fondy však musím udělat výjimku. Aby lidé doma věděli. S odmítáním díky, zato však s přáním všeho dobrého naší republice

Zdena Salivarová - Škvorecká, Kanada.

(Kráceno)

LIDOVÉ NOVINY 27. srpna 1997

**) 29. července 1993 předseda zahraničního výboru poslanecké sněmovny J. Payne (ODS) v New Yorku : "Krajané v cizině by se měli snažit o zlepšení svého image. Emigranti mají u nás špatnou pověst, protože česká veřejnost má logický pocit, že to jsou lidé, kteří si ulehčili situaci tím, že odešli".*

● ... Už nemáme ani ČSSR ani SSSR, skončil Varšavský pakt a rozšiřuje se NATO, do něhož se Čechům a Moravanům příliš nechce. Vláda jedné strany skončila, do lidí se už na hranicích nestřílí, lidé tráví dovolené na Kanárech a ne jeden našinec exulant-emigrant uvažuje o trvalém návratu do rodného prostředí. Ale i v netypickém případě (že stát návratilci vrátí zkonfiskovaný rodný domek) stojí za uvážení rozpoložení mysli a mentality národa : podle průzkumu veřejného mínění (červen 97) méně než polovina národa považuje současný politický režim za lepší než dobu komunistické vlády a téměř 40% hodnotí schopnosti a morálku současných politiků na stejné úrovni jako u jejich komunistických předchůdců. Takže případný navrátilce, byť vybaven střechem nad hlavou, bude mít problém : ztotožnit se s národem s tak krátkou pamětí, nebo, což by bylo horší, s pamětí dobrou, ale nostalgicky bažící po návratu totality? Nejhorší eventualitou by ovšem bylo, že respondenti vyslovili správnou diagnózu o kvalitě svých svobodně zvolených předáků i o stavu politického zdraví nového systému. *Ota Ulč, USA.*

● .. Chtěl bych upozornit na nebezpečí, které se projevuje vždy, kdy se naší zemi příliš nedaří. Je to nebezpečí fašizujícího a komunizujícího podhoubí, pro které jsou dešťově přeháňky ideálním prostředím k bujení. Letos na prvního máje to dal nejvo soudruh Grebeníček s vřiskavým souhlasem svých věrných. Vše zarámováno rudými prapory se srpem a kladivem, mezi stánky, kde šly na dračku knížky, oslavující Stalina či hanobící Chruščeva za jeho zradu stalinských ideálů. Stejně znepokojující je, že občané jsou děšeni "nedozírnými následky" našeho vstupu do NATO. této vlastně jediné záruky, že pro naše děti se stane slovo *totalita* pouze pojmem z učebnic, že se na zdech objevují nápisy *Komunisté, vrať se, vše je odpuštěno*, což Právo (býv. Rudé) vysvětluje tak, že "u nás jsou opět na ulici tlučeni lidé" a "lidská práva překážejí".

Jan Ruml, ministr vnitra ČR

● Již před povodněmi se stále častěji na zdech objevovaly nápisy : *Komunisté, vraťte se - vše odpuštěno*. Je to samozřejmě reakce na zoufalý stav společnosti, ve které žijeme. Po sedmi letech dospěla převážná většina občanů ke zklamání a rozčarování. Utahování opasků se protáhlo na sedm hubených let, o kterých však vládní koalice tvrdí, "že jsme žili nad poměry". Přitom kolem sebe vidíme pustošení všeho, co komunisté a poválečné generace poctivě pracujících lidí vytvořili. Rozkrádání národního majetku, před kterým komunisté varovali, se stalo skutečností. A tak se nelze divit, že lidé si stále více začínají uvědomovat pozitivita předlistopadového režimu. Novodobí zbohatlíci, kteří na majetkovém převratu nezřízeně zbohatli, začínají mít o své majetky strach, proto vyzývají k potlačování demokracie, Listiny základních práv a svobod a k zavedení autoritativního režimu. Proto usilují o vstup ČR do NATO, vidí za tím ochranu svého majetku. Nevím, proč V. Havel straší občany, že by se při návratu komunistů znovu ocitl ve vězení. Má možná obavu, že některá jeho rozhodnutí by nemusela obstát před hodnocením budoucích generací.

Z. Klanica, místopředseda ÚVKSCM

● Současní i bývalí komunisté u nás jsou "otřesení" absencí demokracie a ochranou lidské osobnosti, porušováním lidských a řady dalších práv, o nichž před nedávnem neměli ani zdání.

Jar. Cuhra, býv. poslanec SN

● ... K 80. narozeninám *Vasila Bil'aka* přinesla moskevská PRAVDA obšírný článek, v němž jej označuje za významného činitele mezinárodního komunistického hnutí, i když v současné době zakouší politické represe, pronásledování a útrapy. "Hysterický křik, že komunistus je mrtev, je důkazem, že ani nynější vítězové si nejsou jisti, že to byl poslední boj. Prohráli jsme bitvu, ale ne zápas o nový, spravedlivý společenský řád". Tak dnes uvažuje Vasil Bil'ak, jehož je možné často potkat v Bratislavě s hůlkou v ruce, když jde něco nakoupit, pak jako vdovec vaří oběd a odpoledne něco napíše. Bezohledné psychické štvánice se na něm samozřejmě podepsaly, ale zůstal nezlomen.

Ján Riško, Bratislava

● ... To, že se v býv. SSSR opět hlásí o slovo komunisté, vysvětluje jednak existence "sovětského lidu" (společnosti se specifickou mentalitou), jednak ponechaná moc komunistům, "kteří likvidovali SSSR svými rukama". To komunisty rozdělilo. Přízrůbivá část se zlekla komunistické ideologie a udržela si moc, "nepřízrůbiví" se ocitli mimo hru. Kapitál-komunisté při privatizování státního vlastnictví ale využili nejdivočejší principy ekonomického liberalismu, přeměnili zemi v kriminální stát s kriminální byrokracií, kde politiku vykonávají a určují mafiózní mocenské skupiny, a uvrhli společnost do ještě větší chudoby než v dobách SSSR. Podstatou ruského boje mezi "liberálními" a "neliberálními" komunisty je dělení státního vlastnictví, konflikt mezi nimi je nevyhnutelný. Podobná perspektiva čeká i Ukrajinu, v Bělorusku se už komunistická diktatura prosadila, neboť moc má v rukou Alexandr Lukašenko, obdivovatel "německého pořádku". Tento agent KGB ji získal vítězstvím v prezidentských volbách v r. 1994, což bylo velkým úspěchem KGB, neboť pro připravenou roli likvidátora nezávislosti běloruského státu a obnovitele SSSR se - jako psychicky zakomplexovaný bělorusofob - hodil nejlépe. Po likvidaci KSSS se KGB zbavilo politické kontroly a ideologického řízení a přeměnilo se na samostatnou, profesionálně působící organizaci, navíc financovanou ze státního rozpočtu. Bez ohledu na formální rozdělení a přejmenování, zůstává KGB stále politicko-analytickým a operativním orgánem, všesvazovou strukturou, která v prostoru SNS hraje svou hru a samostatnou imperiální politiku.

(Kráčeno)

Z. S. Pozňak, vůdce běloruské demokratické opozice, tč. v USA.

●... Od roku 1948 se nám počalo neslýchané lhát, neměli jsme však ani nejmenší možnost nazvat lež lží. "Revoluční přestavba společenských vztahů" byla u nás smrtí fyzických i mravních zvěrstev. Jen fanatici, odmítající veškerá poučení jak logiky, tak zkušenosti, a tedy beznadějně hloupí a krutí, jen zbabělci roztrfesení úzkostí o sebe, mohli to neuznávat, nepředvídat, netužit. Nastala doba "dělnických ředitelů", doba "kádrových oddělení" a kádrováků. Těch táborů nucených prací ! Vojenské tábory "černých výložek"; tábory "nápravné"; tábory "nasazených" u dolů a velkých průmyslových center, kde se v otrocké promiskuitě mísili političtí vězni obou pohlaví, němečtí zajatci, kolaboranti, kněží, bývalí řemeslníci a živnostníci i normální dělníci. Byly pracovní věznice v Jáchymově, pak v Příbrami. Z Jáchymova počátkem roku 1951 uprchlo dvanáct vězňů, tři chycení byli oběšeni a lágr musel defilovat podél mrtvol pro výstrahu, pět jich bylo umřeno k smrti. Hlad, kázeňské testy v bunkrech, výprask, škrtnutí "výhod" rodinných návštěv a dopisů z domova, zvláště dozorců, liheň donašečů. Neměli jsme zlaté doly za polární kruhem jako Rusové, ale Jáchymov je notně připomínal : náš vězeň před uranovým zářením chráněn nebyl, což byl jakýsi protějšek těch minus čtyřiceti kolymských stupňů. Úředně se Jáchymov ani koncentračním táborem nenazýval, byl to "ústav nápravné výchovy", byl tedy vlastně humánní institucí. Těmi nápravami prošlo za pár let nedobrovolně 27.000 lidí. Udavačství se šířilo lavinou a nabývalo mrzkých forem : provokatéři zakládali rezistenční skupiny , aby je pak mohli udat ; na majetky odsouzených se doslova pořádaly hony, dávaly se odměnou nebo se prodávaly za pakatel. Celá naše západní hranice se proměnila ve frontovou linii a proti západním státům bylo zahájeno neslýchané tažení, neprodyšná železná opona se uzavřela. Těch prvomájových jásotů ! Těch manifestací k výročí Říjnové revoluce, velkého Února, k sjezdům Strany, k čemukoliv ! S jakým sebezabílením se režim dával znovu a znovu oslavovat ! A kolik dutých hesel, směšných svou velkohubostí, truchlivých svou neomaleností nám omlátili o uši : "Kupředu levá"... "Vyhmem si rukávy"... Ale právě práce v materiálním smyslu výroby hmotných statků se únorovým vítězstvím žalostně zhroutil. Pracovat teď nechtěl nikdo, ukázalo se, že dav příkládá význam revoluci, nikoli osvobozené práci, jejímž je revoluce pouze prostředkem. A že sama revoluce mu má otevřít brány ráje, chápaného však veskrze *konzumentsky*. Teď si prostě zasedne k prostřenému stolu, od něhož odehnal měšťáka - typická filosofie Stolečku prostří se. Vítěz, zdálo se, věřil, že měšťák vůbec nepracoval a byl čirým parazitem, a právě toho parazitství se cítil historicky-zákonným dědicem. Lidské mysle se nestačily vzpamatovat z dojmů šibenic, osudu Masarykova, Benešova i Drtinova, byly denně drceny na kaši pomstychtivým jásotem vítězů a jakem utrpení likvidovaných tříd. Od února 48 do dubna 54, přes šest let ani den bez rány polenem do hlavy nějakou zprávou z katovy kuchyně. Věční desertéři práce a rodilí nepřátelé řádu, dobyvatelští zlatokopové navlečení do policajtského, příživníci, potutelní štekálkové a prodavači všeléků, studentští utrínosové opilí představou bezedné číše, zkažení parchanti intelektuálních kušlírů a mezi nimi křiváci ohnutí stáletími útlaku a v čele všech smečka výrobců davového běsnění - to byla účinná mašinérie revoluce, opírající se o psychologii primitiv. Lidé se za ta léta strašně změnili, zesurověli, zlhostejněli k druhému, strach a blízkost smrti je zkurvily, ne zocelily, a zlo na nich vyrazilo jako plíseň. Mozek odmítal pracovat, na jazyku ipěla shnilá a smrdutá chuť, osekáný život byl jen pahýlem živočišného živoření. Nechtělo se už být člověkem...

*

Jako nedoručitelný se nám vrátil Oběžník od těchto adresátů:

H. Bernhard 75005 PARIS

M. Scherrer - Dolgorouky 75006 PARIS

L. Kanda 75014 PARIS

O. Skramuský

91230 MONTGERON

J. Macourek 75015 PARIS

A. Tomcová

95150 TAVERNY

At' je smutno - jen když je trochu veselo

* *Velká říjnová revoluce znamená přelom v dějinách lidstva. Už to do vás tluče třetí rok a vy to pořád nemůžete pochopit. Mnozí z vás se brání přijmout vědecký světový názor a myslí si, že stačí, když tu vojnu nějak překlepeou. To je ovšem omyl. Socialismus si je najde všude, nikdo před ním neuteče*

Z projevu poručíka Troníka k pětépákům v knize Černí baroni.

* Incident, při kterém bratr prezidenta republiky Ivan Havel srazil svým autem naráz čtyři chodce, popsala mladoboleslavská policie takto: "Byla to zcela běžná dopravní nehoda, pan řidič prostě chodce jen přehlédl"

* ZE STARÝCH (dobrých) CASŮ...

Víte jak zdvojnásobit cenu auta LADY, výrobku to sovětských dělníků a techniků? - *Naplnit nádrž benzínem.*

Víte, proč má LADA vyhřívané zadní sklo? - *Aby nezábly ruce, když je tlačena.*

*Tělo si zvyklo, duše si nezvyká.
Ej, co nám chybělo,
ej co nám chybělo
za bolševika...*

*Co bychom dělali.
Sedíme lady a čekáme na blahobyt.*

Kreslil Vladimír Renčín.

* Co dělat proti nářkům, že za komunistů to bylo lepší? Dočetl jsem se o nápadu vytvořit skanzen, jakési socialistické zoo v přírodě: U závor přísná pohraniční stráž, uvnitř transparenty, ryky z amplionů s častuškami, obchody s poloprázdnými regály a za příplatek vyšetřování tmnější StB, která by zákazníkovi třeba i namlátila. Připouštím, že by to byl jen odvar. Chyběla by ona tehdejší tíže vědomí, že tohle máme napořád, ona bezvýchodnost stavu věcí.

Ota Ullé, USA

Z mudroslovi jistého národa
středoevropského:

Všeho do času,
SSSR na věky.

OBĚŽNÍK — bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne
Certificat d'inscription n° 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement : 20 F

Editeur responsable : P. Petr Kolář SJ — 35bis, rue de Sèvres, 75006 PARIS tel. 44 39 75 00

Les abonnements par chèque à l'adresse :

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE CCP 20 138 63 M Paris